GENISE J. F. & BROWN T. M. 1994: New Miocene scarabeid and hymenopterous nests and Early Miocene (Santacrucian) paleoenvironments, Patagonian Argentina. *Ichnos*, 3: 107-117.
MADER D. 1985: Stratibound construction of nest burrows of the solitary bee Colletes daviesanus (Hymenoptera: Colletidae). *Mitt. Dtsch. Ges. Allg. Angew. Entomol.*, 4: 233-235.
MIKULÁŠ R. 1993: Ichnologie - jiný pohled na živý svět. *Vesmír*, 72: 563-565 (in Czech).
MIKULÁŠ R. 1998: The synecology of modern insect terrestrial bioerosion, Czech Republic, pp. 48-49. In: KRUMM D. (ed.): *2nd International Bioerosional Workshop, Fort Pierce, Florida, Abstract Book*. Harbor Branch Oceanographic Institution, Inc., Fort Pierce, 62 pp.
MIKULÁŠ R. & CÍLEK V. 1998: Terrestrial insect bioerosion and possibilities of its preservation (Holocene to Recent, Czech Republic). *Ichnos*, 5: 325-333.
RETALLACK G. J. 1984: Trace fossils of burrowing beetles and bees in an Oligocene paleosol, Badlands National Park, South Dakota. *J. Paleontol.*, 58: 571-592.

RECENZE

KŘENEK V. 2000: *Small Moths of Europe*. Václav Křenek, Český Těšín, 174 pp. ISBN 80-238-5891-2. Cena neuvedena, publikaci lze získat u vydavatele (Václav Křenek, 17. listopadu 1229, CZ-742 21 Kopřivnice; e-mail: vaclav.krenek@small-moths.cz) a distributorů za 1800,- Kč nebo 109,- DEM (včetně poštovného).

Nebývá obvyklé, aby v našich podmínkách vznikla fotografická publikace velkého formátu (22x30 cm) věnovaná skupině tzv. Microlepidopter, ba co víc, není to zrovna obvyklé ani v ostatních evropských státech. Ještě méně časté je, aby takovou publikaci vydal amatérský entomolog stojící mimo akademické a vědecké instituce, a to bez grantové podpory, vlastním nákladem. Kolegovi Křenkovi se to za cenu nemalého úsilí a osobních obětí podařilo a výsledek stojí za to.

Kniha se nesnaží tvářit jako vědecké dílo, přesto ji lze doporučit do všech knihoven vědeckých ústavů a škol i soukromých knihovniček profesionálních i amatérských entomologů. Hlavním kladem knihy jsou naprosto precizní a dokonalé makrofotografie 242 druhů drobných motýlů z 37 čeledí. Úroveň fotografií je velmi vysoká, ať již se jedná o ilustrační snímky k popisu typů zbarvení, kresby a šupinek, aktuálně zařazeného popisu vývoje škůdce jírovců *Cameraria ohridella* (Deschka et Dimić, 1986), fotografií živých jedinců na listech, neobvyklých pohledů „do tváří" drobných motýlů či o snímky v hlavní hlavní části knihy, kde jde o vyobrazení habitu vypreparovaných motýlů. S tak kvalitní fotodokumentací provedenou celkem na 275 fotografiích nebylo doposud možné se setkat a publikace tak nastavila vysokou laťku všem následovníkům a ukázala cestu dalšího využití profesionální digitální fotografie při pronikání do mikrosvěta. Při definitivním montování fotografií se vloudily dvě chybičky. Na jednu z nich autor recenzenta čestně upozornil, a to na záměnu na straně 91, kde vyobrazený motýl je totožný s motýlem na dolním obrázku předchozí strany [jde o druh *Leucoptera lotella* (Stainton, 1858)] a ve skutečnosti sem patří obrázek uvedený na vnější straně desek knihy [druh *Leucoptera malifoliella* (Costa, 1836)]. Druhá se týká motýla vyobrazeného na straně 117 dole, který zřejmě nepřísluší k druhu *Eteobalea gronoviella* (Scopoli, 1772) a jde tedy o chybu v determinaci. Chyby však budou (podle sdělení autora recenzentovi) odstraněny vkládaným opravným lístkem (errata).

Text knihy, psané v angličtině, je očividně záměrně šitý na míru lidem, kteří angličtinu ovládají průměrně až podprůměrně, tedy v daném případě co nejširšímu okruhu čtenářů. Texty jsou stručné a výstižné, ať již jde o úvodní pasáže knihy věnované klasifikaci motýlů, morfologii imag, vývoji od vajíčka po dospělce, počtu generací, potravě, nomenklatuře, typům zbarvení a kresbě, příkladu vodních motýlů [*Acentria ephemerella* (Denis et Schiffermüller, 1775)], aktuálnímu škůdci *Cameraria ohridella* nebo o texty k jednotlivým čeledím, jejichž zástupci jsou na fotografiích zachyceni.

Samozřejmě lze mít připomínky k určitým formulacím či opomenutím v textu. Například to, že existují motýli bez sosáku s kousacím ústním ústrojím, by bylo vhodné zmínit již v kapitolce o morfologii a nikoliv až v místě, kde se hovoří o potravě, v případě mola *Scardia boletella* (Fabricius, 1794) by bylo vhodné opravit, že se nejedná o největšího evropského nočního motýla („the largest European moth"), ale o největšího zástupce čeledi, apod. V této souvislosti by rozpětí křídel mohlo být lépe překládáno častěji užívaným termínem „wingspan" či „wingspread" spíše než „wing expanse". K přehlednosti knihy by možná přispělo i to, kdyby u textu ke každé čeledi byl uveden i seznam dále v knize vyobrazených druhů, protože ne každý čtenář, který se studiem drobných motýlů přímo nezabývá, umí k příslušné čeledi přiřadit patřičný obrázek, zvláště když na jedné dvojstraně jsou např. tři obrázky a popisy tří čeledí (str. 38-39). Není totiž pravidlem, že rodové jméno vyobrazeného druhu koresponduje se jménem čeledi a bohužel ani to, že obrázky k příslušné čeledi následují až za jejím popisem (někde jsou před ním - např. str. 85). Tyto drobné nedostatky však vzhledem k celkové úrovni knihy můžeme zcela pominout, stejně tak lze autorovi odpustit i subjektivní výběr vyobrazených druhů (je vidět, že pan Křenek si oblíbil čeleď Gracillariidae), protože nejde o vědecké pojednání, ale především o krásnou knihu, která má zájemcům přiblížit krásné drobné motýly, které v přírodě většina lidí téměř nevnímá. Vzhledem ke kvalitám knihy je plně adekvátní i její poměrně vysoká cena.

Nezbývá než doufat, že nezůstane jen u jedné publikace a podobně kvalitní snímky drobných motýlů (a s tak vynikající preparací) se příště objeví třeba právě ve zpracování čeledi Gracillariidae z pera recenzovaného autora.

Vladimír Vrabec